

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/6/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010171
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Krč-Šebera
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3120010171.3

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Dušana Krč-Šeberu a sudcov JUDr. Romana Hargaša a Mgr. Jána Odnogu na neverejnom zasadnutí dňa 17. marca 2021 prejednal sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín podanú proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 18. novembra 2020, sp.zn.6Pp/29/2020, a takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. sa napadnuté uznesenie z r u š u j e .

Podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. s použitím § 415 ods. 1 Tr. por. sa návrh odsúdeného B. V. o jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Ružomberok, sp.zn.8T/75/2013 zo dňa 19.06.2013 z a m i e t a .

odôvodnenie:

Okresný súd Trenčín uznesením zo dňa 18. novembra 2020, sp.zn.6Pp/29/2020 podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., § 67 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 415 ods. 1 Tr. por. rozhodol tak, že odsúdeného B. V. (ďalej len „odsúdený“) podmienenčne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp.zn.8T/75/2013 zo dňa 19.06.2013. Súčasne podľa § 68 ods. 1 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu v trvaní 3 (tri) roky.

Proti tomuto uzneseniu ihneď po jeho vyhlásení podal prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín (ďalej len „prokurátor“) sťažnosť v neprospech odsúdeného, ktorú následne písomne odôvodnil s poukazom na absenciu splnenia materiálnej podmienky pre podmienené prepustenie.

Prokurátor v sťažnosti poukázal na to, že:

„Obsahom napadnutého uznesenia prvostupňového súdu vyplýva, že u odsúdeného boli splnené všetky tri zákonné podmienky vedúce k podmienenčnému prepusteniu odsúdeného, t.j. formálna, materiálna ale aj dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode a neexistencia príliš veľkého rizika jeho recidívy. Súd sa nestotožnil s hodnotením ústavu, ktorý neodporúčal prepustenie odsúdeného, má za to, že odsúdený preukázal polepšenie, bol 5-krát disciplinárne odmenený, má vybudované pracovné návyky aj sociálne zázemie, pričom prihliadol aj k povahe spáchanej trestnej činnosti.

Z hodnotenia riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby v Ilave vyplýva, že správanie odsúdeného počas výkonu trestu bolo prevažne na požadovanej úrovni, vyskytli sa aj nedostatky v dodržiavaní povinností a zákazov, problémy v interpersonálnych vzťahoch nemal, disciplinárna odmena mu bola uložená 5-krát, disciplinárny trest 2-krát, k spáchanej trestnej činnosti je čiastočne kritický, o prácu prejavil záujem, je nápomocný, má výborné pracovné výsledky. S rodinou udržiava kontakt, po prepustení môže s nimi bývať vo svojom dome. Program zaobchádzania plní čiastočne, nedostatky sa vyskytli v edukácii. Resocializačná prognóza odsúdeného je hodnotená

ako menej priaznivá na základe stredného rizika sociálneho zlyhania, pričom rizikovými faktormi sú opakované páchanie trestnej činnosti, nadmerné požívanie alkoholických nápojov pred výkonom trestu.

Záverom hodnotenia riaditeľ Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ilava konštatoval, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a neodporučil jeho prepustenie.

Na verejnom zasadnutí zástupca ústavu konštatoval, že u odsúdeného nedošlo ku žiadnym zmenám a zotrváva na hodnotení bez zmien.

Vo vzťahu k hodnoteniu ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ilava, nevyplýva, že by sa odsúdený počas výkonu trestu správal na požadovanej úrovni, zástupca ústavu na verejnom zasadnutí uviedol, že odsúdený nie vždy plní svoje povinnosti, čomu svedčí uloženie disciplinárneho trestu, svoje tresty a pravidlá nedodržiava vždy a zmienený disciplinárny trest si nedokázal doposiaľ zahľadiť. Tiež uviedol, že odsúdený mal možnosť si požiadať o preradenie zo stredného stupňa stráženia do minimálneho stupňa stráženia, o čo ale nepožiadala. Odsúdený bol vrátený z ústavu v Bratislave kvôli tomu, že sa tam dopusti disciplinárneho trestu a bol vyradený z vnútornej prevádzky ústavu.

Ako vyplýva ústav aj naďalej zotrval na už skôr prezentovaných existujúcich rizikových faktorov u odsúdeného, z ktorých sa nedá prijať záver o tom, že sa odsúdený skutočne napravil a dôvodne bude o neho možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Podľa tvrdenia zástupcu ústavu možno aj naďalej dedukovať, že odsúdený má výrazné rezervy v správaní sa a plnení požiadaviek ústavu na požadovanej úrovni. V kontexte s jeho trestnou minulosťou, závažnosťou spáchanej trestnej činnosti a existujúcich rizikových faktoroch mám za to, že je potrebné, aby odsúdený uložený trest vykonal. V prípade podmiennečného prepustenia by nebol naplnený účel trestu, a to zabrániť odsúdenému v páchaní ďalšej trestnej činnosti.

Zo zmyslu inštitútu podmiennečného prepustenia vyplýva, že podmiennečné prepustenie nie je automaticky udeľovanou odmenou za relatívne dobré správanie vo výkone trestu bez ohľadu na účel trestu. Tieto skutočnosti odôvodňujú podmiennečné prepustenie len vtedy, keď so zreteľom na ne, ale aj so zreteľom na ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnená nádej, že odsúdený bude viesť aj na slobode riadny život a nie je tu pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy.

Vzhľadom na uvedené som toho názoru, že u odsúdeného nie je možné dôvodne predpokladať, že v budúcnosti povedie riadny život, a preto pre jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie sú splnené zákonné predpoklady.

Vzhľadom na vyššie uvedené a v r h u j e m , aby Krajský súd Trenčín napadnuté uznesenie Okresného súdu v Trenčíne spisová značka 6Pp 29/2020 zo dňa 18.11.2020 zrušil a uložil Okresnému súdu v Trenčíne, aby vo veci znovu konal a rozhodol.“

K sťažnosti prokurátora sa písomne vyjadril odsúdený prostredníctvom svojho obhajcu. Vo svojom vyjadrení uviedol, že:

„Odsúdený, stotožňujem sa s tvrdením súdu I. stupňa o tom, že všetky 3 podmienky požadované zákonom pre mojej podmiennečné prepustenie, boli splnené.

Odsúdený poukazujem na skutočnosť, že po vrátení veci sťažnostným súdom, súd I. stupňa na VZ vykonal opätovné dokazovanie a odstránil všetky pochybnosti, ktoré sťažnostný súd vytkol prvostupňovému súdu v predchádzajúcom rozhodnutí. Súd I. stupňa sa dôsledne zaoberal všetkými podmienkami, ktoré vyžaduje zákon pre podmiennečné prepustenie odsúdeného, tieto vyhodnotil a vysporiadal sa s nimi v rámci námietok sťažnostného súdu.

Súd I. stupňa po vykonaní dokazovania a odstránení vytykaných nedostatkov správne skonštatoval, že odsúdený splnil všetky tri podmienky pre podmiennečné prepustenie, vyžadované zákonom.

Čo sa týka námietok prokurátora, tieto zostali totožné ako v predchádzajúcej sťažnosti, a je k nim treba uviesť nasledovné:

Čo sa týka disciplinárneho previnenia, tieto otázky som odsúdený na VZ súde vysvetlil a popísal, pričom súd vyhodnotil moje disciplinárne previnenie ako menej závažné a takého charakteru, ktoré nevytvára prekážku pre moje podmienené prepustenie (nachádzanie sa na inom mieste na dvore ako som mal) - tu súd správne prihliadol predovšetkým na charakter týchto previnení a na ich vzťah k celkovému hodnoteniu o mojom správaní sa počas vykonania 3 mne uloženého trestu. Súčasne ale súd poukázal aj na 5 disciplinárnych odmien (pochvál) za prácu, plnenie povinností a príkazov, absencia problémov so spoluväzňami, zúčastňovanie sa aktivít na prevenciu proti drogám a alkoholu - tu súd správne zhodnotil, že je možné akceptovať vzhľadom na dĺžku výkonu trestu a moje celkové správanie aj splnenie materiálnej podmienky o mojom polepšení sa počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody.

Čo sa týka námietky o „mojom čiastočne kritickom postoji k spáchanej trestnej činnosti“, ktorý má spočívať v podaní návrhu na obnovu konania vo vzťahu k výroku o treste, tu sa napriek postoji ústavu súd s uvedenou skutočnosťou vysporiadal zákonným spôsobom. Opätovne sa treba stotožniť s názorom súdu o tom, že výkon oprávnení zakotvených v Trestnom zákone resp. poriadku nemôžu byť žiadnej osobe na ťarchu a ani sa považovať za „nekritický postoj“, najmä aj ide o napádanie výroku o treste a nie o vine, ktorú som odsúdený akceptoval a dobrovoľne som sa ku skutku doznal a vinu priznal.

V tejto spojitosti súd správne zohľadnil aj moje aktivity vo výkone trestu, počas ktorého som sa po celú dobu dobrovoľne a aktívne zúčastňoval množstva aktivít zameraných na osvetu, ktorá súvisí s mojou trestnou činnosťou (protidrogová osveťa).

Čo sa týka tretej podmienky a to „dôvodného očakávania vedenia riadneho života odsúdeného na slobode“, súd aj v tejto časti konštatoval splnenie zákonnej podmienky.

Okrem správania sa vo výkone trestu, preukázaného polepšenia a vybudovaných pracovných návykov, súd správne skonštatoval aj moje pozitívne vyhliadky života na slobode po mojom prepustení, už aj s prihliadnutím na riadne vybudované sociálne zázemie mojej rodiny ako aj nie neprehliadnuteľnú okolnosť, ktorou je môj vysoký vek. V tejto časti súd opätovne vyčerpávajúco svoje závery a rozhodnutie odôvodnil.

V záverečnej časti rozhodnutia súd rozoberá otázku „rizika sociálneho zlyhania“, v ktorej časti súd riadne a v súlade so zákonom uvedenú okolnosť rozobral a vyhodnotil so záverom, že uvedené riziko je u mňa t.č. znížené resp. nie je úplne aktuálne.

Súd sa v tejto časti zákonným spôsobom vyčerpávajúco zaoberal so všetkými otázkami, ktoré nariadil sťažnostný súd (I. opakované páchanie trestnej činnosti, II. skúsenosti s užívaním návykových látok a II a nadmerné užívanie alkoholu), pričom súd všetky uvedené skutočnosti vyhodnotil tak, že odsúdený k dnešnému dňu odsúdený spĺňam aj túto podmienku môjho podmieneného prepustenia (pričom logicky a zákonne súd zohľadňoval a prihliadal na všetky skutočnosti, ktoré pri svojom závere mal pri dokazovaní k dispozícii).

Súd nakoniec opätovne vyčerpávajúco vyhodnotil všetky dôkazy vykonané na pojednávaní (tak listinné ako aj výsluch odsúdeného a zástupcu ústavu), pričom následne v napadnutom rozhodnutí aj vyčerpávajúco všetky tieto skutočnosti popísal a vysvetlil v zmysle právneho názoru sťažnostného súdu. V tejto súvislosti treba uviesť, že „správa ústavu“ je len jeden z dôkazov, ktorý súd vyhodnocuje pri komplexnom hodnotení dôkazov, pričom súd musí preverovať všetky skutočnosti, ktoré sú tvrdené v takejto správe - najmä, ak sú namietané odsúdeným a následne sa objektívne preukáže, že niektoré takéto tvrdenia sú nepravdivé resp. nepresné.

Súd preto pri mojom prepustení vychádzal zo všetkých zásad, uložených mu zákonom a hodnotil všetky okolnosti a dôkazy vo vzájomnej súvislosti. Treba uviesť, že o podmienenom prepustení rozhoduje výlučne súd, a nie ústav, ktorý vypracováva správu na odsúdeného (v mojom prípade objektívne nepresnú). Je preto výlučným právom súdu vyhodnotiť všetky okolnosti a rozhodnúť o podmienenom prepustení odsúdeného, najmä ak z vykonaných dôkazov je jednoznačné, že podmienky pre podmienené prepustenie boli splnené.

Na základe vyššie uvedeného mám odsúdený za to, že som objektívne splnil všetky zákonné podmienky pre moje podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a rozhodnutie súdu I. stupňa je tak vecne správne a zákonné.

Odsúdený, navrhujem preto Krajskému súdu v Trenčíne ako sťažnostnému súdu, aby sťažnosť prokurátora zo dňa 18.11.2020 ako nedôvodnú zamietol v zmysle § 193 písm. c) Tr.poriadku.“

Prokurátor sa k vyjadreniu odsúdeného do konania neverejného zasadnutia krajského súdu bližšie písomne nevyjadril.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti, ktorá mu spolu so spisom bola predložená dňa 18. januára 2021, preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie

predchádzajúce napadnutému uzneseniu a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušiť a návrh odsúdeného o jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietnuť.

Krajský súd zistil, že okresný súd správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného v súlade s ustanovením § 415 ods. 1 Tr. por. rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa pred súdom k svojmu návrhu na podmiennečné prepustenie, ako aj k jeho hodnoteniu zo strany ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Odsúdený na verejnom zasadnutí v konečnom návrhu zotrval na podanej žiadosti o podmiennečné prepustenie a požiadal, aby bolo jeho žiadosti vyhovel.

Na základe preskúmania správnosti napadnutého uznesenia krajský súd dospel k záveru, že okresný súd pochybil, keď návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovel.

Krajský súd na rozdiel od okresného súdu po preskúmaní spisového materiálu dospel k záveru, že u odsúdeného nie sú naplnené všetky zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu podľa ustanovenia § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. Uvedené ustanovenie podmieňuje pri podmiennečnom prepustení kumulatívne splnenie zákonných podmienok, a to vykonanie časti trestu v predpísanej dĺžke, preukázanie polepšenia odsúdeného plnením svojich povinností a svojim správaním vo výkone trestu a preukázanie dôvodnej možnosti očakávania, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva. Krajský súd zistil, že odsúdený splnil formálnu podmienku na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehotu na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody). Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu odsúdený preukazuje schopnosť viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, je možné konštatovať jej splnenie. U odsúdeného však nie je splnená tretia zákonná (materiálna) podmienka, a to preukázanie polepšenia svojim správaním vo výkone trestu do takej miery, že v kontexte celkového hodnotenia osoby odsúdeného sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Z hodnotenia ústavu vyplýva, že odsúdenému sa stanovený program zaobchádzania darí čiastočne plniť, keďže vykazuje rezervy v edukačnej oblasti z dôvodu čiastočného kritického postoja k trestnej činnosti a v občasnom porušení ústavných noriem. Resocializačná prognóza je hodnotená u odsúdeného ako menej priaznivá na základe stredného rizika sociálneho zlyhania. Indikovanými rizikovými faktormi u odsúdeného sú opakované páchanie trestnej činnosti a skúsenosti s užívaním návykových látok. Počas doterajšieho výkonu trestu v ústave s maximálnym stupňom stráženia a so stredným stupňom stráženia bol doposiaľ 5-krát disciplinárne odmenený. Doteraz bol 1-krát disciplinárne potrestaný. Záverom hodnotenia sa tiež konštatuje, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a ústav neodporúča odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody.

Z uvedeného teda vyplýva, že odsúdený v podmienkach výkonu trestu a pod dohľadom je schopný plniť stanovené povinnosti a svojim správaním preukázať snahu po náprave a polepšení a zároveň toto správanie podriadiť účelu podmiennečného prepustenia. Podľa krajského súdu však nemožno prehliadnuť i z hodnotenia vyplývajúci záver, že resocializačná prognóza odsúdeného je vyhodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika sociálneho zlyhania, pričom jedným z viacerých indikovaných rizikových faktorov je práve recidíva odsúdeného. Z obsahu spisu vyplýva, že odsúdený bol doposiaľ 4-krát súdne trestaný pre rôznorodú trestnú činnosť, a to aj nepodmiennečným trestom odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 6 mesiacov. Pričom trestná činnosť, za ktorú si aktuálne vykonáva úhrnný 9-ročný trest odňatia slobody je závažnejšieho charakteru (obzvlášť závažný zločin drogového charakteru). U osoby odsúdeného sa tak jedná o recidivistu, a je teda osobou s výrazným sklonom k páchaniu trestných činov. Z uvedeného je zrejmé i to, že odsúdený mal dostatok možností preukázať zmenu svojho správania, avšak toto nevyužil, predchádzajúce odsúdenia nesplnili u neho zákonom predpokladaný účel a jeho správanie je práve na slobode negatívne. Zároveň krajský súd zistil, že odsúdený bol už v minulosti podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody v trestnej veci Okresného súdu Ružomberok, sp.zn.1T/77/2013. Vyplývajúci z hodnotenia ústavu odsúdený počas výkonu trestu k svojej trestnej činnosti prejavil čiastočne kritický postoj. Súčasne počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody si odsúdený nevytvoril podmienky na jeho preradenie z ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Povaha odsúdeným spáchaných trestných činov a z nich vyplývajúce okolnosti charakterizujúce odsúdeného ako osobu so sklonom k páchaniu trestnej činnosti, tvoria tak u neho také skutočnosti, ktoré odôvodňujú záver o existencii príliš vysokého rizika jeho recidívy a z neho vyplývajúci záver, že u odsúdeného aj napriek čiastočne kladnému hodnoteniu ústavu, nie je možné dôvodne očakávať, že súčasný výkon trestu splnil svoj represívny i výchovný účel, a že odsúdený v budúcnosti povedie už len riadny život.

S poukazom na vyššie uvedené krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.